

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Diaconu Iurie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Ctitor Natalia în numele inculpatului Cociorvă Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui

Cociorvă Vladimir xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.05.2021 – 15.09.2021;

Instanța de apel: 13.10.2021 – 06.04.2022;

Instanța de recurs: 06.07.2022 – 24.01.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești, sediul Central din 15 septembrie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Cociorvă Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute art.287 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Barbos Pavel fiind dispusă încasarea de la Cociorvă Vladimir în beneficiul lui Barbos Pavel, suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Barbos Pavel în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra acestei despăgubiri să se pronunțe instanța civilă.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Cociorvă Vladimir, la data de 18.04.2021, aproximativ ora 17:00 - 18:00, aflându-se în incinta primăriei satului Fîrlădeni, raionul Hîncești, încalcând grosolan ordinea publică, fără un motiv semnificativ, i-a aplicat lui Barbos Pavel, născut la xxxx, multiple lovituri cu pumnii și capul peste diferite părți ale corpului, cauzându-i ultimului conform raportului de expertiză judiciară nr.202122P0169 din 19.04.2021 echimoză pe frunte-centru și partea stângă frontal, excoriații a mâinii stângi, cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce se califică drept vătămare corporală neînsemnată.

Acțiunile inculpatului Cociorvă Vladimir au fost încadrate în baza de art.287 alin.(1) Cod penal după semnele - huliganismul, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, avocatul Ctitor Natalia în numele inculpatului Cociorvă Vladimir, a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cociorvă Vladimir să fie achitat și să fie respinsă acțiunea civilă.

În motivarea apelului a invocat că, în cadrul examinării cauzei, a solicitat calificarea acțiunilor inculpatului ca contravenție și încetarea procesului penal, iar instanța a menționat ca se va expune asupra acestui fapt în sentința adoptată, însă, reieșind din conținutul sentinței contestate, se denotă neexpunerea instanței asupra cererii nominalizate.

A mai indicat că, instanța a reflectat constatări eronate ale componenței de infracțiune, deși Cociorvă Vladimir a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise.

De asemenea, a invocat dezacordul său cu soluția instanței de fond, care a admis parțial acțiunea civilă privind încasarea de la inculpat a prejudiciului moral cât și cheltuieli de asistență juridică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, a fost respins ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, în urma analizei materialelor cauzei, în raport cu normele relevante la caz, a constatat că, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel a remarcat că din momentul pronunțării încheierii, inculpatul și apărătorul acestuia nu mai pot renunța pe parcursul procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecată cauza potrivit procedurii simplificate. Dacă, eventual, inculpatul ori apărătorul acestuia, după adoptarea încheierii privind admiterea cererii de judecare în ordinea art.364¹ Cod de procedură penală, în timpul audierii ori după aceasta, renunță la procedura simplificată, instanța prin încheiere protocolară, v-a indica că renunțarea nu poate fi admisă.

Instanța de apel a reținut că împotriva sentinței adoptate în primă instanță în urma judecării în procedură simplificată părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

În acest sens, instanța de apel a notat că nu se va expune asupra argumentelor avocatului Ctitor Natalia, ce vizează achitarea inculpatului Cociorvă Vladimir.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Cociorvă Vladimir în baza de art.287 alin.(1) Cod penal după semnele - huliganismul, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor.

Verificând aspectele de drept operate de prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Cociorvă Vladimir, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță a elucidat toate circumstanțele importante pentru stabilirea unei pedepse echitabile, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, care a acceptat probele administrate în cadrul urmăririi penale, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel, instanța de fond corect i-a stabilit acestuia pedeapsa sub formă de amendă.

Totodată, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a admis parțial acțiunea civilă în latura prejudiciului moral, în corespundere cu prevederile art.219 alin.(1)-(4), 220 alin.(1)-(3) Cod de procedură penală, evaluând în echitate dauna morală cauzată părții vătămate prin infracțiune, prin atribuirea compensației bănești în sumă de 5 000 lei părții vătămate Barbos Pavel.

În acest sens, instanța de apel a susținut soluția primei instanțe, reținând că la aprecierea cuantumului despăgubirii morale instanța a luat în considerare circumstanțele faptice de comiterea a infracțiunii, stabilirea vinovăției inculpatului, consecințele negative asupra stării psihice a părții vătămate, cât și veniturile inculpatului raportate la cerințele părții vătămate de reparare a prejudiciului moral și cuantumul solicitat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ctitor Natalia în numele inculpatului, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată, invocând argumente similare cu cele indicate în apel (pct. 3. din prezenta decizie), invocând suplimentar că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Susține că, instanța de apel, în lipsa unui temei legal, a preluat argumentele acuzării și a primei instanțe, neîntemeiat respingând circumstanțele obiective invocate de către apărare, astfel instanța de apel nu a elucidat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și nu a argumentat clar concluziile expuse în decizia adoptată. În cadrul examinării apelului, argumentele apărării au fost ignorate și nici nu s-a expus în privința acestora.

6. Procurorul, a depus referință la recursul declarat de apărare, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Indică în susținerea referinței, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu argumentele invocate de recurent, iar decizia conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, din considerentele ce succed.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune

rejudicarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarată în speță, aceasta se bazează pe temeiurile pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; 12) faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

În conformitate cu prevederile art.413 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului, se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.

Conform art.415 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit practicii judiciare constante, la întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art.394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Conform art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Colegiul penal lărgit atestă că, deși sunt obligatorii, aceste norme procesuale nu au fost respectate pe deplin de către instanța de apel la judecarea cauzei, din considerentele ce urmează a fi descrise.

După cum rezultă din materialele cauzei, potrivit sentinței, prima instanță l-a recunoscut vinovat pe Cociorvă Vladimir de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către partea apărării, instanța de apel a dispus respingerea acestuia ca fiind nefondat și menținerea sentinței.

Așadar, analizând decizia contestată, Colegiul penal lărgit constată că decizia instanței de apel nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, din următoarele considerente.

În acest sens, Colegiul penal lărgit precizează că, ulterior adoptării sentinței, la data de 10 decembrie 2021 a intervenit Legea nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, fapt ce condiționează, în lipsa restricțiilor la caz, aplicarea acesteia în privința inculpatului.

Cu referire la cele menționate supra, Colegiul penal lărgit consideră că, soluția instanței de apel contravine normelor penale și celor de procedură penală, precum și practicii judiciare constante.

Potrivit art.107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

În corespundere cu art.1 alin.(4) din Legea nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Potrivit art.2 alin.(1) și (4) din Legea nr. 243, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei.

Instanța de recurs atestă că, prin actul de amnistie, poate fi înlăturată răspunderea penală sau poate fi înlăturată pedeapsa. Aceste două opțiuni pot fi aplicate în anumite condiții.

Mai mult, instanța de recurs menționează că, față de subiecții răspunderii penale, amnistia are un caracter obligatoriu, care se reflectă în sens dublu: în raport cu organele de stat care exercită constrângerea în cadrul răspunderii penale (organele urmăririi penale, instanțele de judecată etc.) și în raport cu persoana care a săvârșit infracțiunea și cade sub incidența actului de amnistie.

Totodată, Colegiul penal menționează că, amnistia urmează a fi aplicată indiferent de acordul inculpatului, de altfel este esențial ca să fie întrunite condițiile de aplicare a amnistiei în fiecare caz concret. Condițiile de aplicare a amnistiei sunt stabilite în art.107 alin.(3) Cod penal (condiții generale) și condițiile stabilite prin fiecare lege referitoare la amnistie (condiții speciale). Urmează a fi menționat că în calitate de condiții speciale de aplicare a amnistiei poate fi prevăzut acordul inculpatului.

Reieșind din cele evidențiate supra, Colegiul penal lărgit conchide că, potrivit prevederilor art.2 alin.(3), (4) Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei poate avea loc atât în cazul acordului inculpatului, cât și în cazul refuzului inculpatului.

Colegiul penal evidențiază că, în conformitate cu prevederile art.2 alin.(4) al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

Colegiul penal menționează că, instanța de apel nu a verificat etapa procedurală la care se afla dosarul, dacă inculpatul întrunește sau nu întrunește criteriile stabilite la art.1 și dacă nu cade sub incidența art.6 din Lege.

Astfel, Colegiul penal lărgit precizează că, în speță, instanța de apel urma să adopte și să pronunțe o hotărâre în conformitate cu prevederile art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit cărora sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei cu/sau fără liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal.

Reieșind din cele evidențiate supra, Colegiul penal lărgit conchide că, la judecarea cauzei, instanța de apel a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar. Erorile menționate se apreciază ca un viciu de judecată

care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei, în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse supra.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Ctitor Natalia în numele inculpatului Cociorvă Vladimir, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Cociorvă Vladimir xxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 02 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Diaconu Iurie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie